

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

I. ÚS 109/2018-25

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 30. mája 2018 v senáte zloženom z predsedníčky Marianny Mochnáčovej a sudcov Petra Brňáka a Milana Ľalíka vo veci sťažnosti maloletej [REDAKČIA], zastúpenej matkou [REDAKČIA], [REDAKČIA], [REDAKČIA], právne zastúpených advokátkou JUDr. Ing. Vierou Kolačanskou, Námestie Svätej Anny 7269/20A, Trenčín, vo veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu Trnava v konaní vedenom pod sp. zn. 51 Er 327/2015 takto

r o z h o d o l :

1. Základné právo maloletej [REDAKČIA] na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu Trnava v konaní vedenom pod sp. zn. 51 Er 327/2015 porušené bolo.

2. Okresnému súdu Trnava v konaní vedenom pod sp. zn. 51 Er 327/2015 p r i k a z u j e konať bez zbytočných prietahov.

3. Maloletej [REDACTED] [REDACTED] priznáva finančné zadost'učinenie v sume 1 000 € (slovom tisíc eur), ktoré je Okresný súd Trnava p o v i n n ý zaplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

4. Okresný súd Trnava je p o v i n n ý uhradiť maloletej [REDACTED] trovy právneho zastúpenia v sume 325,42 € (slovom tristodvadsaťpäť eur a štyridsaťdva centov) na účet jej právnej zástupkyne JUDr. Ing. Viery Kolačanskej do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

5. Sťažnosti vo zvyšnej časti n e v y h o v u j e .

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) uznesením č. k. I. ÚS 109/2018-13 z 12. apríla 2018 prijal podľa § 25 ods. 3 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na ďalšie konanie sťažnosť maloletej [REDACTED] (ďalej len „sťažovateľka“), ktorou namietala porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) postupom Okresného súdu Trnava (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 51 Er 327/2015 (ďalej aj „namietané konanie“).

2. Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že na okresnom súde sa pod sp. zn. 51 Er 327/2015 vedie exekúcia v prospech sťažovateľky proti jej otcovi (ďalej len „povinný“) z dôvodu neplnenia si vyživovacej povinnosti vyplývajúcej povinnému z exekučného titulu (právoplatný a vykonateľný rozsudok Okresného súdu Trenčín č. k. 30 P 89/2012-695 z 26. júna 2014 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Trenčíne č. k. 4 CoP 75/2014-737 z 23. októbra 2014). Povinný proti tejto exekúcii podal námietky

z 13. mája 2015, o ktorých doteraz okresný súd nerozhodol. Sťažovateľka v namietanom konaní podaním zo 7. júla 2016 a z 30. januára 2017 okresný súd urgovala, aby rozhodol o námietkach povinného proti exekúcii. Pretože sa tak nestalo, podala sťažovateľka sťažnosť z 24. júla 2017 na zbytočné priesťahy a žiadala prijať opatrenia na odstránenie priesťahov v namietanom konaní. Túto sťažnosť predseda okresného súdu uznal za opodstatnenú, keďže okresný súd dlhšiu dobu nevykonal úkon. Zároveň predseda okresného súdu konštatoval, že nezistil subjektívne priesťahy v namietanom konaní spôsobené zamestnancami okresného súdu, pričom situácia je spôsobená objektívnym stavom, ktorý vyplýva z nedostatočného personálneho obsadenia okresného súdu.

3. Sťažovateľka je toho názoru, že okresný súd bol nečinný v období od 19. mája 2015 do 5. januára 2016, od 5. januára 2016 do 4. augusta 2017 a od polovice augusta 2017 doteraz. Podľa sťažovateľky *„doba, počas ktorej Okresný súd Trnava rozhoduje o námietkach proti exekúcii (takmer tri roky) je neprimerane dlhá, neospravedlňiteľná a nezdôvodniteľná. Spôsobuje ju predovšetkým a hlavne súd svojim nekonaním, pričom porušuje medzinárodné zmluvy a ustanovenia právnych predpisov.*

... Je evidentné, že Okresný súd Trnava od podania námietok povinným zo dňa 15.05.2015 vo veci nekoná, resp. koná s mimoriadne veľkými časovými odstupmi. Rovnako je zrejmé, že dlžná suma predstavujúca dlh na výživnom na maloletú sťažovateľku bola súdnym exekútorom zaistená, avšak ku dnešnému dňu nemôže byť zákonnej zástupkyňi maloletej sťažovateľky poukázaná, z dôvodu nerozhodnutia o námietkach povinného od mája 2015. Podotýkam, že sa jedná o dlžné výživné, teda o čiastku, ktorá na výživu maloletej sťažovateľky už mala byť zaplatená, pričom zákonná zástupkyňa maloletej sťažovateľky pri uspokojovaní potrieb maloletej sťažovateľky už musela túto sumu vydať a uspokojiť potreby maloletej sťažovateľky tak, ako tieto postupne vznikali.“

4. Na základe uvedeného sťažovateľka v petite navrhuje, aby ústavný súd vydal nález, ktorým vysloví porušenie jej v bode 1 označeného základného práva postupom okresného súdu v namietanom konaní a prikáže okresnému súdu konať bez zbytočných priesťahov. Okrem toho sa domáha priznania finančného zadost'učinenia v sume 4 000 € a náhrady trov konania v sume 325,42 €.

5. Na základe výzvy ústavného súdu sa predseda okresného súdu vyjadril k priebehu konania podaním sp. zn. 1 SprV304/2018 zo 7. mája 2018. Predseda okresného súdu vo vyjadrení doručenom ústavnému súdu 14. mája 2018 uviedol:

„Podľa môjho názoru nie je možné konštatovať, že súd vo veci nekoná alebo nekonal, nakoľko úkony vykonával priebežne, plynulo a efektívne, v primeraných lehotách, s cieľom vec čo najskôr rozhodnúť - relatívne dlhšia doba medzi vykonaním jednotlivých úkonov súdu bola spôsobená najmä nečinnosťou predchádzajúceho právneho zástupcu sťažovateľky, a tiež skutočnosťou, že zmenila právneho zástupcu bez toho, aby túto skutočnosť oznámila súdu (čím bola vyvolaná potreba vykonať nadbytočné a z pohľadu súdu zbytočné úkony); tieto skutočnosti nie je možné pripísať na vrub konajúceho súdu; jednak tiež objektívnou skutočnosťou, keď Okresný súd Trnava bol dlhodobo personálne poddimenzovaný (na čo jednotliví sudcovia a vyšší súdni úradníci pravidelne upozorňujú), dĺžka konania je teda spôsobená objektívnym stavom, čo tiež nie je možné pripísať na vrub konajúceho súdu. Z vyššie uvedených dôvodov považujem predmetnú sťažnosť za nedôvodnú, nezistil som žiadne (už vôbec nie subjektívne) prieťahy v konaní, ktoré by boli spôsobené sudcom alebo pracovníkom tunajšieho súdu.“

6. Právna zástupkyňa sťažovateľky v stanovisku zo 17. mája 2018, ktorým reagovala na vyjadrenie predsedu okresného súdu, uviedla, že *«už z prehľadu úkonov okresného súdu vyplýva, že Okresný súd Trnava rozhodoval v jednoduchej, bežnej veci neprimerane dlho. Nedá sa stotožniť s názorom OS Trnava, že vo veci koná, resp. konal, a že úkony vykonával priebežne, plynulo a efektívne, v primeraných lehotách.*

Rovnako sa dôrazne ohradzujem proti vyjadreniu Okresného súdu Trnava že relatívne dlhšia doba medzi vykonaním jednotlivých úkonov súdu bola spôsobená „najmä nečinnosťou predchádzajúceho PZ oprávnenej/sťažovateľky, a tiež skutočnosťou, že zmenila PZ bez toho, aby toto oznámila súdu (čím bola vyvolaná potreba vykonať nadbytočné a z pohľadu súdu zbytočné úkony)“.

... Okresný súd Trnava mal od 15.01.2016 vedomosť, že pôvodný PZ sťažovateľku nezastupuje. Okresnému súdu Trnava nič nebránilo, aby od tohto dátumu vo veci konal priamo so sťažovateľkou, ako účastníčkou konania.

Nadbytočné a zbytočné úkony vykonáva súd v súčasnej dobe, kedy podaním z 30.04.2018 opätovne žiada od sťažovateľky informácie, ktoré mu boli doručené dňa 16.08.2017...

Mám za to, že doba, počas ktorej OS Trnava rozhoduje o námietkach proti exekúcií takmer tri roky je neprimerane dlhá, neospravedlňiteľná a nezdôvodniteľná. Spôsobuje ju predovšetkým a hlavne súd svojim nekonaním, pričom porušuje medzinárodné zmluvy a ustanovenia právnych predpisov.»

II.

7. Ústavný súd na základe obsahu sťažnosti, k nej pripojených písomností, vyjadrení účastníkov konania a súdneho spisu okresného súdu, ktorý bol ústavnému súdu doručený 14. mája 2018, zistil ďalej uvedenú chronológiu úkonov v namietanom konaní:

- 9. marca 2015 bola okresnému súdu doručená žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie a 12. marca 2015 bolo vydané poverenie č. 5207*171521;

- 29. mája 2015 bol okresnému súdu doručený návrh súdneho exekútora na rozhodnutie o námietkach povinného proti exekúcii z 15. mája 2015 spolu s vyjadrením bývalého právneho zástupcu sťažovateľky z 21. mája 2015 k týmto námietkam proti exekúcii;

- 5. januára 2016 bola zaslaná výzva bývalému právnenému zástupcovi sťažovateľky, aby preukázal tvrdenia, ktoré uviedol vo vyjadrení k námietkam povinného proti exekúcii;

- 15. januára 2016 bolo doručené okresnému súdu oznámenie bývalého právneho zástupcu sťažovateľky, že v tomto konaní už nezastupuje sťažovateľku;

- 4. augusta 2017 bola zaslaná výzva súčasnej právnej zástupkyne sťažovateľky, aby sa vyjadrila k tvrdeniam bývalého právneho zástupcu sťažovateľky;

- 30. apríla 2018 bola zaslaná výzva súdnemu exekútorovi, aby sa vyjadril k námietkam povinného o tom, že boli vykonané platby, resp. mu boli odpísané z účtu peňažné prostriedky ešte pred doručením upovedomenia o začatí exekúcie. Zároveň bola zaslaná výzva súčasnej právnej zástupkyne sťažovateľky, aby sa vyjadrila o aktuálnej výške dlhu a aby riadne označila platby povinného.

8. Ústavný súd so súhlasom účastníkov konania podľa § 30 ods. 2 zákona o ústavnom súde upustil v danej veci od ústneho pojednávania, pretože po oboznámení sa s ich vyjadreniami k opodstatnenosti sťažnosti dospel k názoru, že od tohto pojednávania nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci namietaného porušenia práva uvedeného v bode 1.

III.

9. Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

10. Sťažovateľka sa svojou sťažnosťou domáhala vyslovenia porušenia základného práva zaručeného čl. 48 ods. 2 ústavy. Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec prerokovala bez zbytočných prietahov.

11. Ústavný súd si pri výklade práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o právo na prejednanie veci v primeranej lehote. Z uvedeného dôvodu nemožno v obsahu týchto práv vidieť zásadnú odlišnosť (II. ÚS 55/98, I. ÚS 28/01, I. ÚS 20/02).

12. Účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov je podľa ustálenej judikatúry ústavného súdu odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia všeobecného súdu. Samotným prerokovaním veci na súde sa právna neistota osoby domáhajúcej sa rozhodnutia neodstraňuje. K stavu právnej istoty dochádza zásadne až právoplatným rozhodnutím súdu alebo iným zákonom predvídaným spôsobom, ktorý znamená nastolenie právnej istoty inak ako právoplatným rozhodnutím súdu (IV. ÚS 220/04, IV. ÚS 365/04).

13. Základnou povinnosťou súdu je aj v exekučnom konaní (v rozsahu zákonných oprávnení a povinností súdu, pozn.) zabezpečiť taký procesný postup v súdnom konaní, ktorý čo najskôr odstráni stav právnej neistoty, kvôli ktorému sa účastník obrátil na súd so žiadosťou o jeho rozhodnutie. Táto povinnosť súdu vychádzala z § 6 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej aj „OSP“), keďže v exekučných konaniach sa primerane používali ustanovenia Občianskeho súdneho poriadku (§ 251 ods. 4 OSP). Od 1. júla 2016 nadobudol účinnosť Civilný sporový poriadok, ktorý nahradil Občiansky súdny poriadok a ktorý v čl. 17 upravuje zásadu hospodárnosti a rýchlosti konania, pričom v exekučných konaniach sa použijú primerane ustanovenia Civilného súdneho poriadku (§ 9a Exekučného poriadku v znení platnom do 31. marca 2017 a § 200 Exekučného poriadku v platnom v znení).

14. Ústavný súd konštatuje, že predmetom namietaného konania je exekúcia na vymoženie výživného pre sťažovateľku a s tým súvisiace rozhodovanie okresného súdu o námietkach povinného proti exekúcii. Je to teda vec, ktorej povaha si vyžaduje zvýšenú starostlivosť všeobecného súdu o naplnenie účelu súdneho konania, čo okrem iného znamená, že všeobecný súd má povinnosť organizovať svoj procesný postup tak, aby vec bola čo najrýchlejšie prejednaná a skončená a aby sa čo najskôr odstránil stav právnej neistoty, kvôli ktorému sa naň osoba obrátila so žiadosťou o rozhodnutie (*mutatis mutandis* I. ÚS 19/00, I. ÚS 145/03, I. ÚS 142/03, I. ÚS 376/06, III. ÚS 90/07, III. ÚS 109/07).

15. Pri posudzovaní otázky, či v súdnom konaní došlo k zbytočným priet'ahom v konaní, a tým aj k porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, v súlade so svojou doterajšou judikatúrou (IV. ÚS 74/02, III. ÚS 247/03, IV. ÚS 272/04, I. ÚS 398/2016) ústavný súd zohľadnil tri základné kritériá, ktorými sú právna a faktická zložitosť veci, o ktorej súd rozhoduje, správanie účastníka súdneho konania a postup samotného súdu. V súlade s judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva ústavný súd v rámci prvého kritéria prihliada aj na predmet sporu (povahu veci) v posudzovanom konaní a jeho význam pre sťažovateľa (I. ÚS 19/00, II. ÚS 32/02, IV. ÚS 187/07). Podľa uvedených kritérií posudzoval ústavný súd aj sťažnosť sťažovateľky.

16. Ústavný súd konštatuje, že dĺžka rozhodovania okresného súdu o námietkach povinného proti exekúcii nebola závislá od právnej alebo skutkovej zložitosti veci, pričom ide o štandardné konanie tvoriace frekventovanú súčasť agendy okresných súdov. Napokon ani predseda okresného súdu vo svojom vyjadrení nepoukázal na skutkovú alebo právnu zložitost' tejto veci.

17. Správanie účastníka konania je druhým kritériom pri rozhodovaní o tom, či v konaní pred súdom došlo k zbytočným priet'ahom, a tým aj k porušeniu základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy.

Sťažovateľka je v konaní aktívna, reagovala v stanovených lehotách na výzvy okresného súdu, dvakrát urgovala okresný súd, aby rozhodol o námietkach povinného proti exekúcii. Zároveň sťažovateľka podala aj sťažnosť predsedovi okresného súdu na zbytočné priet'ahy.

Ústavný súd sa nestotožňuje s názorom predsedu okresného súdu, že bývalý právny zástupca sťažovateľky bol v tomto konaní nečinný. Z úkonov vykonaných okresným súdom v namietanom konaní uvedených vo vyjadrení predsedu okresného súdu má vyplývať, že bývalý právny zástupca sťažovateľky nereagoval na výzvu z 5. januára 2016. Okresný súd preto mal opätovne doručovať túto výzvu bývalému právnenmu zástupcovi sťažovateľky, pričom toto opätovne doručovanie zo spisového materiálu okresného súdu nepovažoval ústavný súd za preukázané. Bývalý právny zástupca sťažovateľky totiž reagoval na výzvu z 5. januára 2016 (doručená 12. januára 2016, pozn.) bez zbytočného odkladu a jeho odpoveď z 12. januára 2016 bola okresnému súdu doručená už 15. januára 2016.

Skutočnosť, že zmena právneho zástupcu sťažovateľky nebola oznámená okresnému súdu, nemala podľa názoru ústavného súdu osobitnú relevanciu vo vzťahu k možnosti okresného súdu postupovať vo veci plynulo, keďže okresný súd mohol konať priamo so zákonnou zástupkyňou sťažovateľky. Zároveň ústavný súd poznamenáva, že bývalý právny zástupca sťažovateľky oznámil súdnemu exekútorovi vypovedanie splnomocnenia zo strany sťažovateľky, pričom túto skutočnosť mal súdny exekútor oznámiť okresnému súdu v súvislosti s jeho rozhodovaním o námietkach povinného proti exekúcii.

Ústavný súd preto konštatuje, že sťažovateľka svojím správaním neprispela k predĺženiu tohto konania.

18. Tretím hodnotiacim kritériom, podľa ktorého ústavný súd zisťoval, či došlo k porušeniu označených práv sťažovateľky, bol postup samotného okresného súdu. Pri skúmaní skutočnosti, či v dôsledku jeho postupu došlo k porušeniu uvedeného základného práva, ústavný súd zistil, že to tak je, a to napriek tomu, že plynulému postupu nebránila žiadna zákonná prekážka v konaní (II. ÚS 3/00, III. ÚS 46/04).

Okolnosťou, ktorá narušuje plynulosť konania, je nečinnosť okresného súdu, a to v období od 29. mája 2015, keď boli okresnému súdu doručené námietky povinného proti exekúcii, do 5. januára 2016, keď okresný súd vyzval bývalého právneho zástupcu sťažovateľky na vyjadrenie, a táto nečinnosť ďalej pokračovala od tohto dňa do 4. augusta 2017, keď okresný súd vyzval súčasnú právnu zástupkyňu sťažovateľky na vyjadrenie. Okresný súd potom vykonal ďalší úkon až 30. apríla 2018, keď vyzval súčasnú právnu zástupkyňu sťažovateľky a súdneho exekútora na vyjadrenie.

O námietkach povinného proti exekúcii nie je rozhodnuté ani po troch rokoch od ich doručenia okresnému súdu, čo z ústavnoprávneho hľadiska nie je akceptovateľné. Počas tohto obdobia okresný súd vykonal vo veci tri (jednoduché) výzvy, ktoré doteraz nesmerovali k odstráneniu právnej neistoty, v ktorej sa sťažovateľka počas exekučného konania nachádzala, čo je základným účelom práva zaručeného v citovanom článku ústavy (pozri napr. I. ÚS 41/02).

19. Ústavný súd sa priklonil k názoru sťažovateľky, že k zbytočným prietahom v konaní došlo, aj keď v predmetnej veci okresný súd vykonával úkony. Negatívny dopad postupu okresného súdu v takej citlivej veci pre sťažovateľku je podľa názoru ústavného súdu zvýraznený aj povahou predmetu samotnej exekúcie (vymoženie výživného) a s ňou súvisiacim významom namietaného konania pre sťažovateľku ako oprávnenú. Je zrejmé, že len rýchla ochrana subjektívnych práv môže byť dostatočne spravodlivá a účinná, šetriaca náklady nielen účastníkov konania, ale aj samotného súdu a pôsobí aj preventívno-výchovne či stabilizujúco a dôveryhodne na ostatných občanov.

20. Vo vzťahu k argumentácii predsedu okresného súdu, ktorý vo svojom vyjadrení k sťažnosti poukazoval na dlhodobú nedostatočnú personálnu obsadenosť okresného súdu a neexistenciu „*subjektívnych dôvodov prietahov*“ (spôsobených dôvodmi na strane

konkrétneho sudcu, resp. zamestnanca okresného súdu) v posudzovanej veci, ústavný súd uvádza, že v podobných súvislostiach už viackrát vyslovil (pozri napr. I. ÚS 23/03), že nedostatočné personálne obsadenie súdu a nadmerné množstvo vecí, v ktorých sa musí zabezpečiť súdne konanie, by mohli len dočasne ospravedlniť vzniknuté prieťahy, a to len v tom prípade, ak sa na ten účel prijali včas adekvátne opatrenia. Ústava v čl. 48 ods. 2 zaväzuje predovšetkým súdy ako garantov spravodlivosti, aby prijali príslušné opatrenia umožňujúce prerokovanie vecí, a teda vykonanie spravodlivosti bez zbytočných prieťahov. I keď nie všetky nástroje na vyriešenie tzv. objektívnych okolností sa nachádzajú v dispozičnej sfére vedenia súdu či konajúceho sudcu, nemožno systémové nedostatky v oblasti výkonu spravodlivosti pripisovať na ťarchu účastníkov súdneho konania a mieru ochrany ich základného práva zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy oslabiť poukázaním na dlhodobu obmedzenú personálnu kapacitu príslušných súdov (pozri napr. I. ÚS 119/03). Okrem uvedeného ústavný súd poukazuje na to, že pri posudzovaní toho, či bolo porušené právo sťažovateľa na prerokovanie vecí bez zbytočných prieťahov, posudzuje postup súdu, a nie to, či toto právo bolo porušené činnosťou (nečinnosťou) alebo postupom konkrétneho sudcu (resp. zamestnanca súdu) vybavujúceho danú vec. Aj za konanie konkrétneho sudcu, resp. zamestnanca súdu totiž (v kontexte požiadavky reálneho naplnenia základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy) nesie v konečnom dôsledku zodpovednosť príslušný súd ako orgán verejnej moci, ktorého povinnosťou bolo poskytnúť účastníkom (stranám) konania účinnú súdnu ochranu. V tomto zmysle preto pri posudzovaní odôvodnenosti sťažnosti, ktorou sú namietané zbytočné prieťahy v súdnom konaní, v zásade nemožno robiť rozdiel medzi tzv. objektívnymi a subjektívnymi dôvodmi prieťahov (m. m. I. ÚS 6/06).

21. Zohľadňujúc doterajšiu dĺžku rozhodovania o námietkach povinného proti exekúcii, predmet sporu, jeho význam pre sťažovateľku, ústavný súd dospel k záveru, že v jeho doterajšom priebehu došlo k zbytočným prieťahom, ktoré boli spôsobené nečinnosťou okresného súdu. Na tomto základe ústavný súd rozhodol, že postupom okresného súdu v namietanom konaní bolo porušené základné právo sťažovateľky podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (bod 1 výroku tohto nálezu).

22. Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah. Ak porušenie práv alebo slobôd podľa odseku 1 vzniklo nečinnosťou, ústavný súd môže prikázať, aby ten, kto tieto práva alebo slobody porušil, vo veci konal.

23. Vzhľadom na skutočnosť, že o námietkach povinného proti exekúcii nebolo v čase rozhodovania ústavného súdu rozhodnuté, ústavný súd podľa čl. 127 ods. 2 ústavy prikázal okresnému súdu, aby konal bez zbytočných prietáhov (bod 2 výroku tohto nálezu).

IV.

24. Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadosťučinenie.

25. Podľa § 50 ods. 3 zákona o ústavnom súde ak sa sťažovateľ domáha primeraného finančného zadosťučinenia, musí uviesť rozsah, ktorý požaduje, a z akých dôvodov sa ho domáha.

26. Podľa § 56 ods. 5 zákona o ústavnom súde ak ústavný súd rozhodne o priznaní primeraného finančného zadosťučinenia, orgán, ktorý základné právo alebo slobodu porušil, je povinný ho vyplatiť sťažovateľovi do dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia ústavného súdu.

27. Sťažovateľka v sťažnosti žiadala priznať primerané finančné zadosťučinenie v sume 4 000 € z dôvodu, že *„súd vo veci koná spôsobom, ktorý spôsobuje nedôvodné a nevysvetliteľné prietahy v konaní. Zákonná zástupkyňa, ktorá uspokojuje a uspokojovala z výlučne vlastných finančných prostriedkov potreby maloletej sťažovateľky sa z dôvodu liknavého rozhodovania súdu nemôže dostať k finančným prostriedkom, ktoré na*

uspokojenie potrieb maloletej sťažovateľky dávno vydala, a tieto boli sťažovateľkou spotrebované, aj keď sú tieto finančné prostriedky súdnym exekútorom zaistené...“.

28. Cieľom finančného zadosťučinenia je dovŕšenie ochrany porušeného základného práva v prípadoch, v ktorých sa zistilo, že k porušeniu došlo spôsobom, ktorý vyžaduje nielen vyslovenie porušenia, prípadne príkaz na ďalšie konanie bez pokračujúceho porušovania základného práva (IV. ÚS 210/04). Podľa názoru ústavného súdu v tomto prípade prichádza do úvahy priznanie finančného zadosťučinenia. Pri určení finančného zadosťučinenia ústavný súd vychádza zo zásad spravodlivosti aplikovaných Európskym súdom pre ľudské práva, ktorý spravodlivé finančné zadosťučinenie podľa čl. 41 dohovoru priznáva so zreteľom na konkrétne okolnosti prípadu.

29. Vzhľadom na doterajšiu dĺžku rozhodovania okresného súdu o námietkach povinného proti exekúcii, povahu zisteného porušenia a berúc do úvahy konkrétne okolnosti prípadu ústavný súd považoval priznanie sumy 1 000 € sťažovateľke za primerané finančné zadosťučinenie (bod 3 výroku nálezu).

30. Ústavný súd preto nevyhovel v súlade s čl. 127 ods. 2 ústavy a § 56 ods. 4 zákona o ústavnom súde časti sťažnosti, v ktorej sťažovateľka žiadala priznať finančné zadosťučinenie nad ústavným súdom priznanú sumu 1 000 €. Z uvedených dôvodov ústavný súd v tejto časti rozhodol tak, ako to je uvedené v bode 5 výroku tohto nálezu.

31. Podľa § 36 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže v odôvodnených prípadoch podľa výsledku konania uznesením uložiť niektorému účastníkovi konania, aby úplne alebo sčasti uhradil inému účastníkovi konania jeho trovy.

32. Pri výpočte trov právneho zastúpenia sťažovateľke ústavný súd vychádzal z ustanovení vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov. Ústavný súd priznal sťažovateľke (§ 36 ods. 2 zákona o ústavnom súde) náhradu trov právneho zastúpenia pred ústavným súdom v sume 325,42 € (2 úkony právnej pomoci

po 153,50 €, t. j. prevzatie a príprava zastúpenia vrátane prvej porady s klientom a písomné podanie sťažnosti na ústavnom súde, 2x paušálna náhrada hotových výdavkov po 9,21 €). Z uvedených dôvodov ústavný súd v tejto časti rozhodol tak, ako to je uvedené v bode 4 výroku tohto nálezu.

33. Priznanú náhradu trov právneho zastúpenia je okresný súd povinný uhradiť na účet právnej zástupkyne sťažovateľky (§ 31a zákona o ústavnom súde v spojení s § 263 ods. 1 CSP) v lehote dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu (§ 56 ods. 5 zákona o ústavnom súde).

34. Vzhľadom na čl. 133 ústavy, podľa ktorého proti rozhodnutiu ústavného súdu nie je prípustný opravný prostriedok, toto rozhodnutie nadobúda právoplatnosť dňom jeho doručenia účastníkom konania.

P o u č e n i e: Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok; to neplatí, ak rozhodnutím orgánu medzinárodnej organizácie zriadeného na uplatňovanie medzinárodnej zmluvy, ktorou je Slovenská republika viazaná, vznikne Slovenskej republike povinnosť v konaní pred ústavným súdom znovu preskúmať už prijaté rozhodnutie ústavného súdu (čl. 133 ústavy).

V Košiciach 30. mája 2018